

USTAWA
z dnia 29 grudnia 2005 r.

**o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa
w zakresie dożywiania”**

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259, z 2008 r. Nr 225, poz. 1487, z 2009 r. Nr 219, poz. 1706.

Art. 1.

1. Ustanawia się program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zwany dalej „Programem”.
2. Program jest programem wieloletnim w rozumieniu art. 80 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.¹⁾) i jest realizowany w latach 2006-2013.

Art. 2.

Celem Programu jest:

- 1) wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich;
- 2) długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia;
- 3) upowszechnianie zdrowego stylu żywienia;
- 4) poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach;
- 5) rozwój w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Art. 3.

W ramach Programu są realizowane działania dotyczące w szczególności:

- 1) zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:
 - a) dzieciom do 7 roku życia,
 - b) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594, Nr 96, poz. 874, Nr 166, poz. 1611 i Nr 189, poz. 1851, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 93, poz. 890, Nr 121, poz. 1264, Nr 123, poz. 1291, Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 14, poz. 114, Nr 64, poz. 565, Nr 180, poz. 1495 i Nr 267, poz. 2259.

- c) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym
- w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych;
- 2) wdrożenia działań zmierzających do rozwoju i wykorzystywania bazy żywnościowej w gminach lub zwiększenia jej dostępności, w tym tworzenia lub doposażenia punktów przygotowywania lub wydawania posiłków oraz dowozu posiłków;
- 3) utworzenia systemu ciągłego monitorowania skuteczności działań realizowanych w ramach Programu w skali kraju i poszczególnych regionach kraju.

Art. 4.

Udzielanie pomocy w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych może być zlecone podmiotom, o których mowa w art. 25 ustawy o pomocy społecznej, w trybie określonym w tej ustawie.

Art. 5.

1. Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, o których mowa w art. 3 pkt 1, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa odpowiednio w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.
2. Rada gminy może podjąć uchwałę o podwyższeniu kryterium dochodowego, o którym mowa w ust. 1.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, pomoc przyznawana osobom, których dochody przekraczają 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w ust. 1, jest finansowana ze środków własnych gminy przeznaczonych na realizację Programu.

Art. 6.

1. Pomoc w formie posiłku może być przyznana odpłatnie osobom i rodzinom, o których mowa w art. 3 pkt 1, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 albo 2.
2. Rada gminy, w drodze uchwały, określa warunki odpłatności za pomoc, o której mowa w ust. 1.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493.

Art. 6a.

1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o udzieleniu pomocy.
2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej.
3. Środki na zakup posiłku, o którym mowa w ust. 1, są przekazywane przez ośrodek pomocy społecznej na podstawie sporządzonej przez odpowiednio dyrektora szkoły lub przedszkola listy uczniów lub dzieci oraz liczby spożytych posiłków w przyjętym okresie rozliczeniowym.
4. Liczba dzieci i uczniów, którym udzielono pomocy zgodnie z ust. 1, nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

Art. 7.

Do udzielania pomocy w zakresie dożywiania, z wyłączeniem pomocy określonej w art. 6a, mają zastosowanie odpowiednio przepisy ustawy o pomocy społecznej dotyczące udzielania świadczeń z pomocy społecznej.

Art. 8.

1. Program jest realizowany w gminach.
2. Koordynatorem Programu w gminie jest wójt (burmistrz, prezydent miasta), który przekazuje kwartalną informację o realizacji Programu w gminie do właściwego wojewody.

Art. 9.

Koordynatorem Programu w województwie jest wojewoda, który:

- 1) dokonuje podziału środków budżetu państwa przeznaczonych na realizację Programu na poszczególne gminy;
- 2) monitoruje realizację Programu na terenie województwa i przekazuje kwartalną informację w tej sprawie do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 10.

Program jest koordynowany, we współpracy z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, który:

- 1) planuje wysokość środków finansowych na realizację Programu w kolejnych dwóch latach;
- 2) opracowuje projekt harmonogramu zadań wykonywanych w ramach Programu na kolejny rok budżetowy oraz kierunki realizacji Programu na następne dwa lata;
- 3) składa wnioski do ministra właściwego do spraw budżetu, w zakresie podziału na województwa środków rezerwy celowej budżetu państwa zaplanowanych na realizację Programu na dany rok budżetowy;
- 4) koordynuje współpracę między wszystkimi podmiotami realizującymi poszczególne działania wynikające z Programu;
- 5) monitoruje realizację Programu za pośrednictwem wojewodów;
- 6) opracowuje roczne sprawozdanie z realizacji Programu, na podstawie informacji przekazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz wojewodów.

Art. 11.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania upowszechnia informacje o Programie, mając na uwadze efektywną realizację Programu w szkołach i placówkach oświatowych, oraz monitoruje jego realizację.

Art. 12.

1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przedstawia Radzie Ministrów projekt harmonogramu zadań wykonywanych w ramach Programu na kolejny rok budżetowy, a także roczne sprawozdanie z realizacji Programu za poprzedni rok budżetowy, do dnia 30 czerwca.
2. Rada Ministrów przyjmuje, w drodze uchwały, harmonogram zadań wykonywanych w ramach Programu na kolejny rok budżetowy oraz roczne sprawozdanie z realizacji Programu za poprzedni rok budżetowy.

Art. 13.

1. Program jest finansowany z budżetu państwa oraz ze środków budżetów gmin, a łączne nakłady na finansowanie Programu w całym okresie jego realizacji wyniosą nie mniej niż 6 000 000 tys. zł, w tym w latach 2010–2013 nie mniej niż 3 100 000 tys. zł.
2. Planowane środki z budżetu państwa na realizację działań przewidzianych w ramach Programu w latach 2006–2009 nie mogą być w poszczególnych latach mniejsze niż 500 000 tys. zł.
3. Wysokość środków z budżetu państwa na realizację działań przewidzianych w ramach Programu w latach 2010–2013 określa ustawa budżetowa na dany rok.
4. Środki, o których mowa w ust. 2 i 3, są planowane w budżetach wojewodów oraz w rezerwie celowej budżetu państwa.

Art. 14.

1. Na realizację Programu gmina może otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji Programu.
2. Na uzasadniony, pisemny wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wojewoda może wyrazić zgodę na zwiększenie dotacji, z tym że udział środków własnych gminy nie może wynosić mniej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji Programu.
3. Dotację przyznaje wojewoda na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta).
4. Wysokość dotacji jest ustalana na podstawie porozumienia między wojewodą a wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), mając na uwadze w szczególności liczbę dzieci i młodzieży oraz innych osób wymagających pomocy w zakresie dożywiania, konieczność rozwoju bazy żywieniowej i dowozu posiłków, a także sytuację finansową gminy.
5. Niewykorzystana dotacja podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych.

Art. 15.

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób realizacji Programu, sposób planowania i dokonywania podziału środków budżetu państwa przyznanych na realizację Programu oraz zakres i formy monitorowania realizacji Programu, mając na względzie jego skuteczność i efektywność.

Art. 16.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przedstawi Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdanie z realizacji Programu za lata 2010 – 2013, nie później niż do dnia 30 września roku następującego po roku, w którym zakończono jego realizację.

Art. 17.

W ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.³⁾) w art. 80 w ust. 3 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) pomocy społecznej.”.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594, Nr 96, poz. 874, Nr 166, poz. 1611 i Nr 189, poz. 1851, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 93, poz. 890, Nr 121, poz. 1264, Nr 123, poz. 1291, Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 14, poz. 114, Nr 64, poz. 565 i Nr 180, poz. 1495.

Art. 18.

Harmonogram zadań wykonywanych w ramach Programu na rok 2006 Rada Ministrów przyjmuje, w drodze uchwały, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 19.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 31 grudnia 2005 r.